

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoP/15/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6215200778
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6215200778.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a členov senátu Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci starostlivosti súdu o maloletú F. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom u matky, dieťa zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, dieťa rodičov - matky E. E., nar. XX. XX. XXXX, bytom R. P., T. F. XX a otca C. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom A., U. XX, právne zastúpeného Advokátska kancelária Hudzík & Partners s.r.o., so sídlom Poprad, Mnoheľova 830/15, v konaní o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/28/2015-74 zo dňa 16. 12. 2015,

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu p o t v r d z u j e .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej F. E., nar. XX. XX. XXXX na sumu 100 Eur mesačne, ktorým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš č. k. 7P/125/2014-30 zo dňa 25. 08. 2014, nakoľko návrh matky maloletého dieťaťa na zvýšenie výživného považoval za dôvodný.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že pri svojom rozhodovaní vychádzal z porovnania okolností, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie súdu o výživnom v predchádzajúcom období s okolnosťami zistenými za súčasného stavu, keď dospel k záveru, že v danom prípade hmotnoprávna podmienka, ktorou je zmena pomerov, bola splnená. Zmenu pomerov odôvodnil najmä vyšším vekom maloletého dieťaťa, nakoľko v čase predchádzajúceho rozhodovania bola maloletá vo veku necelého jedného roka, v súčasnej dobe má dieťa dva roky a od uvedenej doby došlo k výraznej zmene najmä v tom, že dieťa zmenilo podstatu svojho stravovania, jej strava predstavuje stravovanie zamerané na všetky zložky stravy, nie len na Sunar ako v predchádzajúcom období, s čím matke vznikajú zvýšené finančné výdavky, vrátane výdavkov súvisiacich so zakúpením ošatenia pre maloleté dieťa. Prihliadal aj na okolnosť, že dieťa v tomto veku už chodí, matka zabezpečuje nie len jej oblečenie, ale aj zdravotnú obuv ortopedického charakteru. V zmysle ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine prihliadal na tzv. valorizačnú klauzulu, v zmysle ktorej je potrebné pri zmene pomerov zohľadniť aj zmenu výšky životných nákladov, napr. z cien spotrebného koša, miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Vývoj životných nákladov podľa okresného súdu je objektívna okolnosť, ktorá aj sama osebe môže odôvodniť zmenu výšky výživného, a teda valorizačná klauzula sa môže uplatniť buď samostatne ako objektívny dôvod na zmenu rozhodnutia alebo spolu s inými dôvodmi. V danom prípade samotná matka maloletej oprela svoj návrh na zvýšenie výživného najmä v súvislosti s nárastom životných potrieb a potrieb maloletého dieťaťa, pričom okresný súd prihliadal aj na osobnú starostlivosť matky o maloletú primeranú veku dvoch rokov dieťaťa. Náklady na potreby dieťaťa preto vzrástli do takej miery, že spĺňajú podmienku pre zvýšenie výživného. Mal za to, že pokiaľ otec maloletej dosahuje príjem vo výške cca 640 Eur brutto, je v jeho schopnostiach a možnostiach prispievať na maloletú sumou 100 Eur mesačne, ak z vykonaného dokazovania vyplýva, že nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť a naviac, o maloletú neprejavuje žiaden

záujem, s maloletou sa nestretáva a okrem výživného na ňu neprispieva žiadnou sumou nad rámec tohto výživného, či už po finančnej respektíve v naturálnej podobe.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.) odvolanie otec maloletej. Namietal, že v konaní neboli objektívne preukázané odôvodnené potreby maloletej, v dôsledku ktorých by došlo k zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom. Súd len automaticky predpokladal, že zmenou stravy dieťaťa má matka zvýšené finančné výdavky na jeho stravu a nezaoberal sa dokazovaním, akú sumu matka v skutočnosti míňa na stravu a akú sumu míňala v čase určenia výšky výživného pred zvýšením. Nie je ani zrejmé, či existuje objektívna potreba nákupu špeciálnej ortopedickej obuvi pre dieťa. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie, resp., aby tento zmenil.

Matka maloletej v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že pred súdom vypovedala a uviedla pravdivé údaje o výdavkoch súvisiacich so zabezpečením starostlivosti o dieťa. Opätovne poukázala na to, že maloletá má od ortopéda doporučenú vhodnú ortopedickú obuv, ktorú zakupuje len v lekárni. Na záver poukázala na to, že otcovi na maloletej vôbec nezáleží, avšak jej áno, a preto je nevyhnutné zvýšiť vyživovaciu povinnosť. Pre prípad ďalšieho konania vo veci samej navrhla vypočúť ako svedka svoju matku.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal odvolanie v zmysle ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 od. 2 O. s. p., rozsudok okresného súdu ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Podľa § 78 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Po preskúmaní veci odvolací súd konštatuje, že okresný súd vykonal dokazovanie veci v dostatočnom rozsahu, vykonané dôkazy správne vyhodnotil podľa § 132 O. s. p. a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodnil podľa § 157 ods. 2 O. s. p.. Odvolací súd sa stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia okresného súdu a na tieto v podrobnostiach odkazuje. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia vzhľadom na námietky otca maloletej v odvolacom konaní uvádza nasledovné:

Z odôvodnenia rozhodnutia okresného súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, naopak okresný súd ich náležitým spôsobom v celom súhrne posúdil a aj náležite vyhodnotil v súlade s princípmi formálnej logiky. Okresný súd v odôvodnení rozhodnutia jednoznačne uviedol, že návrh matky maloletej považuje za dôvodný vzhľadom na skutočnosť, že došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorá odôvodňuje zmenu predchádzajúceho rozhodnutia. Prihliadal nie len na schopnosti a možnosti povinného, teda otca maloletej, ale prihliadal i na odôvodnené potreby dieťaťa v zmysle ust.

§ 75 ods. 1 Zákona o rodine v dôsledku čoho návrhu vyhovel a vyživovaciu povinnosť otca voči maloletej zvýšil na sumu 100 Eur mesačne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s jeho právnym záverom, podľa ktorého v priebehu jeden a pol roka došlo na strane maloletého dieťaťa k podstatnej zmene pomerov aplikujúc ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako i ust. § 78 ods. 3 Zákona o rodine, podľa ktorého je nevyhnutné pri zmene pomerov prihliadať na vývoj životných nákladov. Nie je možné akýmkoľvek spôsobom spochybniť objektívne danú skutočnosť, a to vek maloletého dieťaťa, keď má v súčasnej dobe maloletá dva roky (v čase rozhodovania prvostupňového súdu), teda ide o dieťa v období najmarkantnejšieho fyziologického vývoja v porovnaní s vekom, kedy bolo naposledy rozhodované o jeho vyživovacej povinnosti. Je len samozrejmé, že dieťa zmenilo podstatu svojho stravovania, keď jej strava predstavuje stravovanie zamerané na všetky zložky stravy, dieťa už nepožíva len Sunar, teda

umelé mlieko, ako tomu bolo v predchádzajúcom období, v dôsledku čoho má matka zvýšené finančné výdavky. Podstatnou je aj okolnosť, že matka v tomto veku dieťaťa musí zakupovať vo väčšej miere ošatenie pre maloletú, než tomu bolo v čase, kedy maloletá nechodila, bola vo veku 9 mesiacov. Okresný súd preto dôvodne poukázal na valorizačnú klauzulu v zmysle § 78 ods. 3 Zákona o rodine, preto argumentácia otca v odvolaní o nevyhnutnom doplnení dokazovania vo vzťahu k nákladom matky na stravu maloletej, resp. na jej oblečenie, či obuv, neobstoí, ak ide o výdavky, ktoré predstavujú bežné výdavky dieťaťa primerané jeho veku a ktoré sú súdu všeobecne známe. Tieto výdavky by boli známe aj otcovi, pokiaľ by o dieťa javil záujem. Otec sa o dieťa nezaujíma, s maloletou sa nestretáva, a preto okresný súd dôvodne prihliadal i na ust. § 62 ods. 4 Zákona o rodine, podľa ktorého pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti treba zohľadniť, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. V tomto smere bolo dostatočne preukázané výsluchom rodičov maloletého dieťaťa, ale aj kolízneho opatrovníka, ktorý vo svojej správe zo dňa

19. 10. 2015 konštatoval, že o dieťa sa stará výlučne len matka, ktorá sa o maloletú príkladne stará. Obaja rodičia maloletej boli vypočutí ako účastníci konania, keď ich výsluch bol považovaný za dôkaz v zmysle ust. § 131 O. s. p., pričom samotná matka maloletej uviedla, že zdravotný stav dieťaťa je dobrý, a zvýšené výdavky na obuv dieťaťa má len z toho dôvodu, že jej bolo všeobecným lekárom dieťaťa odporúčané zakupovanie ortopedickej obuvi pre maloletú v tomto vývojovom období. Zakupovanie ortopedickej obuvi pre dieťa nebolo jediným či najzávažnejším dôvodom, na základe ktorého došlo k zmene pomerov na strane dieťaťa, v dôsledku čoho by bolo doplnenie dokazovania v tomto smere tak podstatným, aby spochybnilo vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia. Nie je sporné ani to, že otec maloletej žije u svojich rodičov, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, je zamestnaný a sám uviedol, že si počas víkendov chodí „privyrábať“. Na pojednávaní dňa 16. 12. 2015 otec uviedol, že je schopný platiť výživné najviac do 100 Eur mesačne.

Z ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine vyplýva, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Je zrejmé, že matka je tohto času s maloletým dieťaťom na materskej dovolenke, a preto objektívne nemôže zvýšiť príjem s cieľom zvýšiť i životnú úroveň maloletej. Naopak otec dieťaťa je v produktívnom veku, nemá zdravotné problémy, je zamestnaný, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, preto je schopný na maloletú prispievať zvýšeným výživným. Ak teda okresný súd pri rozhodovaní aplikoval ust. § 78, 75 ods. 1, ako aj ust. § 62 Zákona o rodine a dospel k záveru, že zvýšenie výživného na maloleté dieťa je v jeho záujme, v dôsledku čoho považoval návrh za odôvodnený v takom rozsahu, že zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 100 Eur mesačne, rozhodol v celom rozsahu vecne správne.

Pri určovaní výšky výživného podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine je potrebné brať ohľad na potreby oprávneného. Ich miera je rôzna podľa okolností prípadu, predovšetkým je odstupňovaná podľa veku dieťaťa, jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, zdravotného stavu, jeho kultúrno-spoločenských potrieb, športových záujmov, a podobne. Toto však nie sú jediné relevantné kritériá, ktoré sa pri určovaní výšky výživného zohľadňujú, pretože potreby dieťaťa sa skúmajú aj vo vzťahu k životnej úrovni rodičov. Preskúmaním vecí odvolací súd zistil, že okresný súd pri rozhodovaní o určení vyživovacej povinnosti otca voči maloletej rozhodol vecne správne, pretože zohľadnil všetky vyššie uvedené zákonné aspekty. Odvolací súd poznamenáva, že vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere plní matka osobnou starostlivosťou o dieťa, otec sa o dieťa nezaujíma. Navyše odvolací súd uzatvára, že pred všetkými výdavkami, ktoré rodičom vznikajú, je vyživovacia povinnosť voči maloletým deťom prvoradou zákonnou povinnosťou, ak výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov.

Otec maloletého dieťaťa v odvolaní neuvádza žiadne nové relevantné skutočnosti a nepredkladá ani ďalšie dôkazy, ktoré by neboli zistené a vyhodnotené prvostupňovým súdom. Odvolací súd sa nestotožňuje s tvrdením otca, že okresný súd nedostatočne zistil skutkový stav, resp. ho vyhodnotil jednostranne v jeho neprospech. Naopak, zistený skutkový stav, ku ktorému okresný súd dospel po dôkladnom vykonaní dokazovania je podrobne uvedený na str. 4 jeho odôvodnenia. Okresný súd sa zaoberal tak príjmami, ako i výdavkami oboch rodičov maloletých detí, ktorým naďalej trvá vyživovacia povinnosť voči maloletej dcére, o ktorú v konaní ide, keď nemožno opomenúť, že dosiaľ ustálená vyživovacia povinnosť otca voči dieťaťu nespĺňala kritériá ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

Vzhľadom na tieto dôvody, ako aj dôvody, ktoré vo svojom rozhodnutí uviedol súd prvého stupňa, a ktoré nebolo potrebné pre svoju presvedčivosť opätovne uvádzať v tomto odôvodnení rozhodnutia, odvolací súd podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania, ak konanie mohlo začať i bez návrhu, ako je tomu i v prejednávanom prípade, ak ide o konanie o vyživovacej povinnosti rodičov voči maloletým deťom v zmysle ust. § 81 ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.